

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....*ดร.แก้วตา คณะวรรณ*..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา คณะวรรณ)

.....*ดร.สม โทชน์ อเนกสุข*..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิณี ชิคเชิดวงศ์)

.....*นายแพทย์ นาวาเอกธนวัต พงศ์สุพัฒน์*..... กรรมการ

(นายแพทย์ นาวาเอกธนวัต พงศ์สุพัฒน์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....*ดร.แก้วตา คณะวรรณ*..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา คณะวรรณ)

.....*ดร.สม โทชน์ อเนกสุข*..... กรรมการ

(ดร.สม โทชน์ อเนกสุข)

.....*ดร.ฉันทนา จันทวงศ์*..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิณี ชิคเชิดวงศ์)

.....*นายแพทย์ นาวาเอกธนวัต พงศ์สุพัฒน์*..... กรรมการ

(นายแพทย์ นาวาเอกธนวัต พงศ์สุพัฒน์)

.....*ดร.ฉันทนา จันทวงศ์*..... กรรมการ

(ดร.ฉันทนา จันทวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....*ดร.ประทุม ม่วงมี*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่...*19*...เดือน...*พฤษภาคม*...พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา คณะวรรณ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์ และ นายแพทย์ นาวาเอก ธนวัต พงศ์สุพัฒน์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายแพทย์ เทอดศักดิ์ เดชคง ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของโปรแกรม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ขอขอบพระคุณ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสถิติในการวิจัยเป็นอย่างดีและขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความกรุณาจากท่านผู้อำนวยการ โรงพยาบาล อากาศเกษรติวงศ์ สถานทัพรือสัตหีบ ท่านหัวหน้ากองสุขภาพจิต โรงพยาบาลอากาศเกษรติวงศ์ สถานทัพรือสัตหีบ ท่านหัวหน้าแผนกจิตเวชและบำบัดยาเสพติด โรงพยาบาลอากาศเกษรติวงศ์ สถานทัพรือสัตหีบ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาช่วยให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาวิจัยเรื่องนี้ รวมทั้งกรุณาให้ข้อมูลและให้การช่วยเหลืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้โดยราบรื่น

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ และคำแนะนำต่าง ๆ อีกทั้ง บิดา มารดา ทุกคนในครอบครัว ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นเอกจิตวิทยาการให้คำปรึกษาทุกท่าน รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่มีได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ทำให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี

กัณฑ์มา สีตะปัน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนในการทำวิจัยจาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

42923990 : สาขาวิชา : จิตวิทยาการให้คำปรึกษา : วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)
 คำสำคัญ : ความฉลาดทางอารมณ์/โปรแกรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์/การติด
 แอมเฟตามีนซ้ำ

กัณฑ์มา สีตะปิ่น : ผลของการใช้โปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ต่อการลด
 การติดแอมเฟตามีนซ้ำของพลทหารที่เข้ารับการรักษาที่ แผนกจิตเวช และบำบัดยาเสพติด
 โรงพยาบาล อากาศรเกียรติวงศ์ ฐานทัพเรือสัตหีบ (EFFECTS OF EMOTIONAL
 INTELLIGENCE PRACTICE PROGRAM ON DECREASING THE AMPHETAMINE
 ADDICTION RECIDIVISM OF THE ADDICTED SEAMAN IN PSYCHIATRIC SECTION
 ABHAGARAKIATIWONGSE HOSPITAL SATTAHIP NAVAL BASE) อาจารย์ที่ปรึกษา :
 แก้วตา คณะวรรณ, Ph.D., วิณี ชิดเชิดวงศ์, กศ.ม., ธนวัต พงศ์สุพรรณ, พบ. 176 หน้า.
 ISBN 974-616-571-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมฝึกความฉลาดทางอารมณ์
 ต่อการลดการติดแอมเฟตามีนซ้ำของพลทหารที่เข้ารับการรักษาที่แผนกจิตเวช และบำบัด ยาเสพติด
 โรงพยาบาลอากาศรเกียรติวงศ์ ฐานทัพเรือสัตหีบ กลุ่มตัวอย่างเป็นพลทหารที่ติดแอมเฟตามีนแล้ว
 สุ่มอย่างง่ายเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองจะได้รับการฝึก โปรแกรมการฝึกความฉลาดทางอารมณ์
 และกลุ่มควบคุมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ เครื่องมือตรวจสอบสารแอมเฟตามีนในปัสสาวะ
 โดยทำการวัดผลการทดลองเป็นระยะ คือ หลังการทดลอง ติดตามผล 1 เดือน 2 เดือน และ 3 เดือน
 สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแมนวิทนีย์ และ
 การทดสอบเฟรดแมน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มพลทหารที่ได้รับการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ มีจำนวนผู้ติด
 แอมเฟตามีนซ้ำ ในระยะหลังการทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่ม
 พลทหารที่ได้รับการฝึกความฉลาดทางอารมณ์มีจำนวนผู้ติดแอมเฟตามีน ซ้ำในระยะติดตามผล
 3 เดือน น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มพลทหารที่ได้รับการฝึก
 ความฉลาดทางอารมณ์มีการติดแอมเฟตามีนซ้ำในระยะติดตามผล 1 เดือน 2 เดือน 3 เดือน แตกต่าง
 กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

42923990 : MAJOR : COUNSELLING PSYCHOLOGY ; M.S. (COUNSELLING
PSYCHOLOGY)

KEYWORD : EMOTIONAL INTELLIGENCE / INTELLIGENCE PRACTICE PROGRAM /
AMPHETAMINE ADDICTION RECIDIVISM

SUB.LT KUNTIMA SEETAPAN : EFFECTS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE
PRACTICE PROGRAM ON DECREASING THE AMPHETAMINE ADDICTION RECIDIVISM
OF THE ADDICTED SEAMAN IN PSYCHIATRIC SECTION ABHAGARAKIATIWONGSE
HOSPITAL, SATTAHIP NAVAL BASE. THESIS ADVISORS : KEAWTA KANAWAN, Ph.D.,
VINEE CHITCHUTVONG, M.ED. 176 P. ISBN 974-616-571-2

The Purpose of this research was to study the effects of emotional intelligence practice program on decreasing the amphetamine addiction recidivism of the addicted seaman in psychiatric section Abhagarakiatiwongse Hospital, Sattahip Naval Base. The sample used in study consisted of 24 Amphetamine addiction of the addicted seaman. The sample were then equally divided into two groups by means of simple random sampling technique. The experimental group received emotional intelligence practice program. The control group did not participate in any training. The research instruments were used in this research were : Quick Screen Methamphetamine test and E.Q. practice program. Data collecting was divided into four steps : after the experiment and one, two, three month periods during the follow -up. The statistics utilized in analysing the data were the Mann – Whitney U Test and Friedman Test .

The results of the study showed that the addicted seamen who received the emotional intelligence practice program had the amphetamine addiction recidivism nonsignificantly lower than the control group in pre-test phase, but at the three follow up periods the experimental group had the amphetamine recidivism significantly less than the control group at the .05 level . However, when considering only within the control group, it showed that the number of recidivism sustained throughout the three periods of the follow up.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย.....	1
ความสำคัญของการศึกษาวิจัย	3
สมมติฐานของการศึกษาวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	4
คำจำกัดความของการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	7
แนวทางการรักษาผู้ป่วยเสพยาเสพติด.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการติดยาเสพติดซ้ำ	17
งานวิจัยเกี่ยวกับการติดยาเสพติดซ้ำ.....	19
ความฉลาดทางอารมณ์.....	20
ความเป็นมาเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์.....	22
ความสำคัญและประโยชน์ของความฉลาดทางอารมณ์	24
คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์	26
ลักษณะของความฉลาดทางอารมณ์.....	28

องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์	30
การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์.....	45
วัตถุประสงค์ของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์.....	48
แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	63
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	63
แบบแผนการวิจัย	64
วิธีดำเนินการวิจัย	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	74
สมมติฐานในการวิจัย.....	74
กลุ่มตัวอย่าง	74
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
ผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ	80

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก.....	90
ภาคผนวก ข.....	95
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	176

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงกรอบแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะด้านความฉลาดทางอารมณ์ 37
2	แสดงหมวดและคุณภาพของความฉลาดทางอารมณ์ในทัศนะ ของบาร์ออน 41
3	แสดงผลการทำแบบทดสอบของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 4..... 59
4	แสดงแบบแผนการทดลอง..... 65
5	แสดงจำนวนค่าเฉลี่ยของผู้คิดแอมเฟตามีนซ้ำในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล 3 เดือน พลทหารที่ได้รับการฝึกความฉลาด ทางอารมณ์และกลุ่มควบคุม 69
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนพลทหารที่คิด แอมเฟตามีนซ้ำในระยะต่าง ๆ ของการทดลองของพลทหารที่ได้รับ การฝึกความฉลาดทางอารมณ์และพลทหารกลุ่มควบคุม 70
7	แสดงจำนวนร้อยละของพลทหารที่คิดแอมเฟตามีนซ้ำในระยะต่าง ๆ ของการทดลองของพลทหารที่ได้รับการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ และพลทหารกลุ่มควบคุม 71
8	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนพลทหารที่คิด แอมเฟตามีนซ้ำในระยะต่าง ๆ ของการทดลองของพลทหารที่ได้รับ การฝึกความฉลาดทางอารมณ์และกลุ่มควบคุม 72
9	แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนพลทหารที่คิด แอมเฟตามีนซ้ำในระยะติดตามผล หนึ่งเดือน สองเดือน สามเดือน ของพลทหารที่ได้รับการฝึกความฉลาดทางอารมณ์ 73

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงลักษณะของการวิเคราะห์ทางอารมณ์ ของบุคคลที่สร้างความ เฉลี่ยฉลาดทางอารมณ์.....	29
2 แสดงกรอบแนวคิดใหม่ของการฉลาดทางอารมณ์ด้านการ วิเคราะห์การตีความ การแสดงออกทางอารมณ์	34
3 แสดงกรอบแนวคิดใหม่ของการฉลาดทางอารมณ์ ด้านการเกื้อหนุน การคิดของอารมณ์.....	35
4 แสดงกรอบแนวคิดใหม่ของการฉลาดทางอารมณ์ด้านการเข้าใจ การวิเคราะห์ และการใช้ความรู้สึกเกี่ยวกับอารมณ์	36
5 แสดงกรอบแนวคิดใหม่ของการฉลาดทางอารมณ์ด้านอารมณ์ส่งเสริม ความงอกงามทางปัญญา	36
6 แสดงองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์	45
7 วงจรสัมพันธ์ภาพ	55